

**DIGNI!
GLAVU!**

 LSU LIGA
SOCIJALDEMOKRATA
VOJVODINE
NENAD ČANAK

**DIGNI
GLAVU!**

AUTONOMIJA VOJVODINE

Četvrt veka borbe

Liga socijaldemokrata Vojvodine (LSV) se od svog osnivanja, punih 26 godina bori za bolji i kvalitetniji život svih koji žive u Vojvodini. Bori se za zaštitu i ravnopravnost svih žena i muškaraca bez obzira na nacionalnu, versku, rasnu ili zavičajnu pripadnost.

Široka autonomija Vojvodine u demokratskoj i evropskoj Srbiji

LSV smatra da je pravno uređena, politički pluralna, socijalno odgovorna i demokratska Srbija okrenuta EU kao svom strateškom cilju garancija unutrašnjeg preobražaja društva u kome bi Vojvodina imala svoje mesto kao neotuđivi, ali autonomni, deo sa precizno definisanim nadležnostima, imovinom i izvornim prihodima. Pitanje autonomije Vojvodine u takvoj Srbiji ne bi bilo pitanje granica ili državnosti, već društvenog, demokratskog i evropskog uređenja Republike Srbije. U takvoj Srbiji slobodan građanin i samosvestan pojedinac sa pravom na pluralnost svojih identiteta bio bi nosilac suvereniteta, ali i razvoja i modernizacije društva i njegovog uključivanja u evropske i svetske ekonomske i kulturne tokove.

Vraćanje pune autonomije

Da bismo Vojvodini vratili punu autonomiju potrebno je vratiti joj ono što joj je 1988. u ustavnom puču i nasiljem oduzeto, a to su zakonodavne, izvršne i sudske nadležnosti, imovina i izvorni prihodi i sve to garantovano Ustavom.

Od razvijene do osiromašene pokrajine

Dok je imala svoju autonomiju Vojvodina je bila jedan od najrazvijenijih delova Jugoslavije, a danas je ona, kao posledica centralizma, ispodprosečno razvijeni region ionako siromašne Srbije.

Vojvodina - autonomna svojom voljom

Vojvodina je istorijska pokrajina, a njena autonomija stečeno je pravo svih građana i naroda. Vojvodina je sama proglašila svoju autonomiju i kao autonomna se priključila Republici Srbiji pre 71 godinu. Vojvođani su uvek donosili odluku kako i gde žele da žive, i 1848, i 1918, i 1945. i 1974. godine, trebalo bi i sada da budu pitani.

IMOVINU TRAŽIMO, ZEMLJU NE DAMO!

Vratiti imovinu i nadležnosti:

Zakonodavnu

Vratićemo Skupštini AP Vojvodine, kao najvišem predstavničkom telu svih njenih građanki i građana, zakonodavna prava koja su joj oteta, kako bi dobriim zakonima, kao do 1988. godine, uređivala život u Pokrajini.

Izvršnu

Vratićemo joj izvršne nadležnosti, kako bi Pokrajinska vlada sprovodila zakone koje bi donosila Skupština i kako bi upravljala vojvođanskom imovinom u interesu svih građanki i građana koji u njoj žive.

Sudsku

Vojvodini su potrebne i sudske ingerencije kako bi nezavisni i profesionalni sudovi kontrolisali zakonodavnu i izvršnu vlast u Pokrajini.

Vratiti izvorne prihode

Vojvodina daje više od trećine društvenog bogatstva u budžet, a onda joj Republika vrati jedan mali deo toga i to kao neku vrstu milostinje. Zbog toga je potrebno da Vojvodina sama ubira svoje prihode, a da na osnovu dogovora i zakona deo toga daje u jedinstveni državni budžet.

Izvorni prihodi APV moraju biti širi i stabilniji

Neophodno je da Pokrajina stekne zakonom utvrđene i trajne izvorne prihode budžeta. LSV se zalaže za to da, kao izvorni prihodi, pokrajini pripadnu prihodi koji se prikupe od poreza na dobit preduzeća i poreza na dohodak građana, kao i direktni i indirektni prihodi od imovine u pokrajinskom vlasništvu, kao i zakonom utvrđene naknade i takse.

Tražimo Zakon o nadležnostima, finansiranju i imovini Pokrajine

Zakonom o nadležnostima Vojvodine, kao i zakonima o finansiranju Pokrajine i njenoj imovini – garantovao bi se neuporedivo kvalitetniji život svih Vojvođanki i Vojvođana, a bila bi u značajnoj meri povećana i kupovna moć ljudi u našoj Pokrajini.

Vratiti Vojvodini sve što joj se duguje

Liga socijaldemokrata Vojvodine neće odustati od svojih zahteva da Vojvodini bude vraćeno sve što joj se duguje. Samo od novca koji nam država duguje na osnovu nerealizacije ustavnih najmanje 7% republičkog budžeta i niske rudne rente, Vojvodina je zakinuta za nekoliko milijardi evra, kojima bi vojvođanska infestruktura mogla biti revitalizovana i unapređena. Da nije bilo ovog višegodišnjeg duga, mogli smo sami da izgradimo Banatsku magistralu, tunel kroz Frušku goru, revitalizujemo pruge i modernizujemo saobraćajnice.

**DIGNI
GLAVU!**

ANTIFAŠIZAM

- LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA

Bastion antifašizma

Vojvodina je poznata po svojoj antifašističkoj tradiciji. Zbog toga, LSV neće dopustiti poigravanje sa antifašizmom i njegovo negiranje.

Čuvanje bogatstva jezika i kultura kao važna specifičnost Vojvodine

LSV je ponosna što su u AP Vojvodini u službenoj upotrebi srpski, mađarski, rumunski, rusinski, slovački, hrvatski jezik. Samim tim, Skupština AP Vojvodine je najmnogojezičniji parlament na tlu Evrope posle samog Evropskog parlamenta.

Vraćanje jezika društvene sredine u škole

Važno je da negujemo jezike svih nacionalnih zajednica koje žive na teritoriji Vojvodine, jer je upravo kulturna raznovrsnost ono što Vojvodinu čini posebnom i specifičnom. Zbog toga se zalažemo za vraćanje jezika društvene sredine u sve škole na teritoriji Vojvodine.

Mediji na jezicima manjinskih zajednica

U cilju zadovoljavanja medijskih potreba građanki i građana Vojvodine, bez obzira na njihov maternji jezik, neophodno je institucionalno, na duži period, obezbediti redovno i dovoljno finansiranje medija i medijskih programa koji rade na manjinskim jezicima.

Duh tolerancije i briga o kulturi

Liga socijaldemokrata Vojvodine našu pokrajinu vidi kao zajednicu zasnovanu na duhu tolerancije i interkulturalnosti, čije kulturne specifičnosti treba negovati i učiniti vidljivijim. Zalažemo se za sistematsko ulaganje i brigu o relevantnim umetnicima, institucijama kulture i kulturnoj baštini. Kultura mora biti decentralizovana, depolitizovana i dostupna svakom građaninu i građanki Vojvodine.

Veća autonomnost institucija kulture nacionalnih zajednica

Zalažemo se za pružanje materijalne i svake druge neophodne podrške nacionalnim zajednicama u cilju očuvanja njihovih jezika i kulturnih tradicija, čime se ujedno čuva i vojvođanska kultura kao takva.

Za rodnu ravnopravnost

LSV se zalaže za unapređivanje položaja žena u društvu i razvijanje principa rodne ravnopravnosti i jednakih mogućnosti, posebno u domenu ekonomskog položaja žena.

Sankcionisanje diskriminacije

Zalažemo se za zaštitu prava trudnica, sankcionisanje svakog oblika diskriminacije od strane poslodavca, omogućavanje ženama da imaju i porodicu i karijeru, pozitivno vrednovanje samohranih roditelja, i stvaranje perspektive mladim parovima da osnuju porodicu.

Borba protiv nasilja prema ženama, u porodici i partnerskim odnosima

Zalažemo se sprovođenje akcija i preuzimanje mera za sprečavanje i eliminisanje svih oblika nasilja prema ženama i trgovine ženama. Zalažemo se za sankcionisanje nasilnika i primenu svih pravnih normi u oblasti prevencije i suzbijanja nasilja.

Strategija ostvarenja prava osoba sa invaliditetom

Neophodno je primeniti programe u oblastima koje se tiču zdravlja, obrazovanja, zapošljavanja, zabave i rekreacije osoba sa invaliditetom, sa ciljem podsticanja i ostvarivanja njihove samostalnosti u donošenju i sprovođenju odluka o sopstvenom životu. Osobe sa invaliditetom moraju imati pristupačnost u komuniciranju izgrađivanjem prirodnog, arhitektonskog i društvenog okruženja bez barijera kako bi imale mogućnost da budu aktivne u svim društvenim i privatnim sferama života.

**DIGNI!
GLAVU!**

SOCIJALDEMOKRATIJA

- SOCIJALNA PRAVDA

Vraćanje penzija na nivo pre umanjenja

A ne povećanje penzija za 1,25% što u proseku predstavlja mizernih 400 dinara.

Za vojvođanski penzioni fond - PIO po modelu nezavisnih fondova

Zalažemo se da se ponovo formira Fond PIO AP Vojvodine i da se reorganizuje po modelu nezavisnih fondova, odnosno da ne bude deo budžeta, a da korisnici imaju uvid u trošenje i ulaganje sredstava i da dobijanje i visina penzija nikada ne budu dovedeni u pitanje.

Društvena briga o penzionerima i starijima

Zbog malih penzija većina penzionera nema uslove za smeštaj u domove za stare, niti su u prilici da plate pomoći u kući. Oni ne mogu biti prepušteni sami sebi. Društvo o njima mora da vodi brigu.

Ukidanje umanjenja penzija

Zalažemo se da se izmeni zakonska odredba po kojoj se, u slučaju prevremenog odlaska u penziju, penzija trajno umanjuje za

0,34% za svaki mesec pre navršenih godina života za starosnu penziju. Tražimo da se ukine umanjenje koje se primenjuje kada penzioner dostigne uslov za starosnu penziju.

Izgradnja kliničko-bolničkog centra u Novom Sadu

Izgradnjom Kliničko-bolničkog centra Novi Sad rasteretile bi se klinike i instituti u koje sada odlaze građani Novog Sada, što bi omogućilo građanima cele Vojvodine da dobiju potrebnu negu u tim ustanovama.

Novi zdravstveni sistem APV - Osnivanje

Pokrajinskog fonda za zdravstveno osiguranje

Osnovaćemo Pokrajinski fond za zdravstveno osiguranje kao zasebno pravno lice. Ovakav status Pokrajinskog fonda za zdravstvo znači da će uplaćeni doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje biti izvorni prihodi tog fonda. Takvo rešenje garantovaće značajno kvalitetnije zdravstvene usluge u Vojvodini.

Smanjiti liste čekanja u zdravstvu

Liste čekanja od nekoliko meseci pa do nekoliko godina su nedopustive. LSV ima efikasno rešenje kako se te liste mogu smanjiti, a neke i potpuno eliminisati.

Integracija privatnog zdravstva u jedinstveni sistem

Na ovaj način, građani bi jednako mogli da se leče i u privatnim i u državnim institucijama, čime bi se drastično smanjile liste čekanja.

Bolji uslovi za život mlađih - smanjenje nezaposlenosti

LSV se zalaže za usklađivanje visokog školstva sa potrebama tržišta, ali i sa evropskim standardima. Mladima se mora pomoći da se zaposle kroz otvaranje inkubatora za podršku mlađim preduzetnicima i kroz subvencije mlađim poljoprivrednicima da osnuju svoja poljoprivredna gazdinstva.

**DIGNI!
GLAVU!**

RAZVOJ POLJOPRIVREDE - RAZVOJ EKONOMIJE

Strateški značaj poljoprivrede

LSV posebnu pažnju u svom programu pridaje poljoprivredi, kao jednoj od strateških grana Vojvodine, kojom se bavi 20% njenih stanovnika.

Tri vrste subvencija u poljoprivredi

Zalažemo se za investicije u navodnjavanje, zasade, nabavku grla, mehanizaciju i opremu, novčane iznose po hektaru i socijalne penzije za poljoprivrednike.

Subvencije u prerađivačkoj industriji: razvojne, direktne i socijalne

Zalažemo se za dugoročnu zaradu i opstanak poljoprivrednih proizvođača.

Mala i srednja gazdinstva, a ne tajkunizacija poljoprivrede

Državno poljoprivredno zemljište je prirodno bogatstvo u vlasništvu države koje pod jednakim uslovima mora biti dostupno

prvenstveno malim i srednjim poljoprivrednim proizvođačima i ne sme se prodavati i poklanjati nikom.

Osnivanje agrarne banke ili fonda - kreditna podrška sa malim kamatama

Putem izdavanja akcija na tržištu, uz osnovni državni ulog obezbediti dodatni fond za davanje kreditne podrške, sa minimalnim kamatama na godišnjem nivou.

Izmena Zakona o poljoprivrednom zemljištu

Zaštiti domaće poljoprivrednike preciznim uslovima za sticanje svojine nad poljoprivrednim zemljištem. Davati prednost fizičkim licima, malim i srednjim poljoprivrednim proizvođačima pri zakupu državnog poljoprivrednog zemljišta. Ukinuti mogućnost prodaje državnog zemljišta kao neobnovljivog resursa. Autonomna pokrajina Vojvodina mora imati pravo da raspolaže i upravlja poljoprivrednim zemljištem u državnoj svojini na teritoriji AP Vojvodine.

Osnivanje Fonda za poljoprivredno zemljište - podrška mladim poljoprivrednicima

Osnovni zadatak Fonda za poljoprivredno zemljište Republike Srbije i Fonda za poljoprivredno zemljište Autonomne pokrajine Vojvodine je da daje podršku za kupovinu zemljišta mladim obrazovanim poljoprivrednicima, kojima je poljoprivreda jedino zanimanje.

Revizija štetnog Energetskog sporazuma sa Rusijom

Tražimo da se Vojvodini vrati njena opljačkana imovina, pre svega imovina vojvođanskog Naftagas-a, ili da bude obeštećena zbog prodaje ovog resursa. Tražimo reviziju štetnog Energetskog sporazuma između Republike Srbije i Ruske Federacije.

Plaćanje rudne rente

Dok se štetni i za Vojvodinu pljačkaški međudržavni sporazum o prodaji našeg Naftagasa ruskoj državi ne poništi, tražimo da

NIS plaća rudnu rentu u Srbiji makar onoliko koliko je Gasprom plaća u Rusiji ili kolika je rudna renta u zemljama u okruženju.

Vratiti Elektrovojvodinu

Tražimo poništavanje štetne odluke o ukidanju Elektrovojvodine, kojoj treba vratiti status privrednog društva. Decentralizacija sistema za distribuciju električne energije mora biti obnovljena.

Protiv prerađivačkih monopolija

Striktno primenjivati Zakon o zaštiti konkurenциje i stvoriti aktivniji odnos Komisije za zaštitu konkurenциje prema problemu monopolija u prerađivačkoj industriji.

Izjednačavanje prava na korišćenje subvencija države

Liga socijaldemokrata Vojvodine će omogućiti privrednim i poljoprivrednim subjektima iz Vojvodine da ravnopravno konkurišu za subvencionisana sredstva sa investitorima iz inostranstva.

Unapređenje seoskog turizma

LSV se zalaže za unapređenje seoskog turizma, kao efikasnog načina oživljavanja seoskih sredina. Ekonomsko osnaživanje seoskih područja i podsticaj mладимa da ostanu na selu su jedini načini za ravnomerni razvoj naše pokrajine.

Zaštita životne sredine kao osnov za kvalitetniji život budućih generacija

Zalažemo se za rešavanje problema u oblasti upravljanja otpadom, upravljanja otpadnim vodama i vodosnabdevanja kao i za podizanje nivoa pošumljenosti.

DECENTRALIZACIJA DRŽAVE - MODERNIZACIJA DRUŠTVA

Decentralizacija

Ustavom bi trebalo prava koja Vojvodina traži za sebe i koja je imala, obezbediti i drugim regionima Srbije u postupku decentralizacije čitave države.

Promeniti Ustav Srbije:

da se definišu nadležnosti Vojvodine

da autonomija bude garantovana Ustavom

U trenutnoj nepravednoj raspodeli, Vojvodina nema pravo na svoje prihode, a u budžet Srbije daje između 35 i 50% ukupnih prihoda Republike, u zavisnosti koliko je godina dobra. Iako je svaki šesti dinar zarađen u Vojvodini, Republika joj vraća i daje neku vrstu milostinje. I pored toga što Ustav kaže da će se u Vojvodinu vratiti najmanje 7% tog novca, od njegovog donošenja do danas ova odredba nije ispoštovana. Zato Vojvodina MORA imati Ustavom zagarantovano pravo da raspolaze svojom imovinom i novcem koji zaradi.

Decentralizovano prikupljanje javnih prihoda

Prikupljanje svih javnih prihoda bi se vršilo decentralizovano, nakon čega bi se vršila uplata prihoda koji pripadaju republičkom nivou u budžet Srbije, dok bi sredstva koja pripadaju pokrajini i

lokalnoj samoupravi bila uplaćena u pokrajinski budžet i budžete opština.

Vojvodina kao lokomotiva razvoja Srbije

Vojvodina je most koji spaja Srbiju sa Evropskom unijom i kao takva, Vojvodina mora biti lokomotiva koja će vući Srbiju ka tome da postane zemlja privrednog i kulturnog razvoja, umesto da bude zemlja sa jeftinom i neobrazovanom radnom snagom.

Vojvođanska policija

Zalažemo se za formiranje Policijskog sekretarijata za Vojvodinu u sklopu postojeće organizacione strukture Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno, stvaranje vojvođanske policije radi povećanja bezbednosti i sigurnosti građanki i građana Vojvodine.

Reorganizacija i proširenje nadležnosti mesnih zajednica

Mesne zajednice moraju biti mesto gde građani mogu dobiti informacije značajne za svoju sredinu, mesto gde se organizuju zborovi građana na kojima mogu odlučivati o pitanjima koja utiču na njihov život i mesta za druženja i okupljanja svih građana.

Angažovanje iskusnih ljudi bez posla u praktičnim obukama

Zalažemo se da se nezaposleni građani i građanke stariji od 50 godina, koji nemaju uslov za penziju, u skladu sa znanjima i iskustvom koje imaju, angažuju na obuci mladih i neiskusnih radnika i radnica u različitim delatnostima.

Decentralizacija zdravstvenog sistema

Zalažemo se da o broju, organizaciji i opremanju medicinskih ustanova u Vojvodini odlučuju pokrajinske institucije.

Kvalitetno obrazovanje i radna mesta za mlade

Vojvodina mora biti ta koja će mladima obezbediti kvalitetno obrazovanje i nuditi im radna mesta, a ne drugima isporučivati radnu snagu.

Za reformu obrazovnog sistema i obavezno srednjoškolsko obrazovanje

Zalažemo se za škole koje su zasnovane na ishodima učenja, na znanjima i veštinama. LSV se zalaže za sekularizaciju obrazovanja i za ukidanje veronauke kao predmeta u školi. Učenici bi u školama trebalo da uče naučni pogled na svet, a religiju da izučavaju kao jednu od društvenih pojava u okviru nekog od postojećih predmeta.

Zdravlje mladih

Zdravlje mladih je na prvom mestu, stoga uvođenje reproduktivnog zdravlja u nastavne planove i programe, kao i razvoj školskog sporta jesu prioriteti za koje se LSV zalaže.

Vratiti nadležnosti u oblasti nauke

Vojvodina mora obezbititi kvalitetno obrazovanje i radno mesto svim svojim mladim talentovanim građanima i građankama, koji će, baveći se naukom, vratiti Vojvodini inovacijama i tehnološkim napretkom. Strateškim planiranjem i ciljanim povećavanjem izdvajanja za nauku, u AP Vojvodini se zadržavaju talentovani i vredni pojedinci i sprečava se da Vojvodina ostaje bez svog stručnog i razvojnog potencijala.

Za decentralizaciju univerziteta

Zalažemo se za decentralizaciju univerziteta kako bi mlađi ljudi ostajali da studiraju i rade u svim, pa i u danas zapustelim, krajevima Vojvodine.

Vratiti Vojvodansku akademiju nauka i umetnosti

Ne pristajemo na to da je samo u Beogradu dozvoljeno misliti.

Za slobodne medije i stabilno finansiranje javnih medijskih servisa

Sloboda govora, štampe i izražavanja mora biti neprikosnovena. LSV se zalaže za slobodne medije i za stabilno i javno finansiranje javnih medijskih servisa.

www.lsv.org.rs

info@lsv.org.rs

Liga socijaldemokrata Vojvodine

Trg mladenaca 10, Novi Sad

mart, 2016.

